

ΤΟ ΘΕΜΑ

Άμεση
νομοθέτηση

Ο Βόλφγκανγκ Σόιμπλε και ο Πόουλ Τόμσεν αναμένεται να πιέσουν την ελληνική κυβέρνηση να νομοθετήσει τώρα τη δραστική μείωση του αφορολόγητου ορίου

Μυστική συμφωνία για την Ελλάδα

Όλο το παρασκήνιο της πολυσυζητημένης συνάντησης Τόμσεν-Σόιμπλε στο Βερολίνο

Της **ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ**
a.papaioannou@realnews.gr

Σε συμφωνία για τη σκληρή γραμμή που θα κρατήσουν όσον αφορά τις απαιτήσεις τους από την ελληνική κυβέρνηση κατέληξαν ο Γερμανός υπουργός Οικονομικών **Βόλφγκανγκ Σόιμπλε** και ο σκληροπυρηνικός του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου **Πόουλ Τόμσεν**, κατά τη διάρκεια της συνάντησής τους το πρωί της προηγούμενης Πέμπτης στο Βερολίνο. Μάλιστα, οι πληροφορίες αναφέρουν ότι και οι δύο τάσσονται υπέρ της άποψης ότι η Αθήνα πρέπει να προχωρήσει στην άμεση νομοθέτηση των μέτρων.

Η πάγια θέση του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου για μείωση του αφορολόγητου ορίου -ακραία θέση του Ταμείου κάνει λόγο για «προσγεώσή» του στα 4.000 ευρώ- βρέθηκε ψηλά στη λίστα των μέτρων που συζητήσαν οι δύο

άνδρες. Ετσι, αναμένεται να πιέσουν την ελληνική κυβέρνηση να νομοθετήσει τώρα τη δραστική μείωση του αφορολόγητου ορίου και αυτό να τεθεί σε ισχύ από την 1η Ιανουαρίου 2018. Επιπλέον, στη συνάντηση του Βερολίνου ετέθη από τις δύο πλευρές η ανάγκη ενίσχυσης του δημοσιονομικού «κόφτη», τα μέτρα του οποίου θα ενεργοποιηθούν από το 2019 και μετά, για να διορθώσουν πιθανές αποκλίσεις από τον στόχο 3,5% για πρωτογενές πλεόνασμα (σ.σ.: τουλάχιστον για 5 χρόνια). Οι δύο σκληροί των δανειστών συμφώνησαν ότι η Αθήνα πρέπει να εντάξει στον «κόφτη» και τις κύριες συντάξεις και συγκεκριμένα την περικοπή/κατάργηση της «προσωπικής διαφοράς». Οι πληροφορίες αναφέρουν ότι, παρά τις προσπάθειες των διαλλακτικών στους κόλπους των δανειστών να μην περιληφθεί η «προσωπική διαφορά» στον μελλοντικό «κόφτη», το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο πιέζει για το αντίθετο, καθώς αποτελεί πάγια θέση του ότι το ασφαλιστικό της Ελλάδας δεν είναι βιώσιμο και το κονδύλι που δαπανάται από τον κρατικό Προϋπολογισμό για τις υφιστάμενες συντάξεις είναι ιδιαίτερα υψηλό, σε σχέση με τις άλλες χώρες της ευρωζώνης.

«Ναι» στη ρήτρα αναίρεσης

Ο Β. Σόιμπλε και ο Π. Τόμσεν άφησαν, όμως, ανοικτό το ενδεχόμενο να υιοθετήσουν την πρόταση που έχει πέσει στο τραπέζι της διαπραγμάτευσης για την προσθήκη ρήτρας, η οποία θα ακυρώνει τα μέτρα του «κόφτη» σε περίπτωση που επιτευχθούν οι στόχοι για τα πρωτογενή πλεονάσματα. Εξάλλου, η ελληνική κυβέρνηση έχει κατ'επανάληψη υποστηρίξει ότι οι στόχοι για το πρωτογενές πλεόνασμα ήδη υπερπα-

δίδουν (5 φορές πάνω το 2016) και αυτό αποδεικνύει από τώρα τη θετική πορεία της οικονομίας, άρα δεν θα χρειασθούν νέα μέτρα.

Το ζήτημα του χρέους

Τη συζήτηση των δύο ανδρών απασχόλησε, σύμφωνα με τις πληροφορίες, και το ζήτημα του ελληνικού χρέους και συγκεκριμένα τα μεσοπρόθεσμα μέτρα ελάφρυνσής του, χωρίς όμως να καταλήξουν σε αποφάσεις. Οι πληροφορίες αναφέρουν ότι συζητήθηκε το ενδεχόμενο να υπάρξει για τα μεσοπρόθεσμα μέτρα μια πιο αναλυτική «φωτογραφική» περιγραφή (σ.σ.: σε σχέση με τις γενικόττες της ανακοίνωσης του Eurogroup της 25ης Μαΐου 2016). Γεγονός που εξυπηρετεί το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, καθώς αν τα συνυπολογίσει, το ελληνικό χρέος θα φανεί βιώσιμο και το Ταμείο θα αποκτήσει το πάτημα για να μπει στο ελληνικό πρόγραμμα. Η ενδεχόμενη αναλυτική περιγραφή διευκολύνει και την ελληνική κυβέρνηση, καθώς αν υπάρξει δέσμευση για τα μεσοπρόθεσμα μέτρα ελάφρυνσης του χρέους, θα μπορέσει να περάσει πιο εύκολα τα σκληρά μέτρα.

Προβληματισμός στην Αθήνα

Πηγές του ελληνικού υπουργείου Οικονομικών εκφράζουν την ανησυχία τους και τον προβληματισμό τους ότι, έτσι όπως διαμορφώνεται το σκηνικό της διαπραγμάτευσης, η κυβέρνηση μπορεί να κληθεί να ψηφίσει τα επώδυνα μέτρα, χωρίς όμως σαφείς δεσμεύσεις για την περαιτέρω ελάφρυνση του χρέους. Κάτι που, όπως υπογραμμίζουν, δεν μπορεί να γίνει δεκτό από την ελληνική πλευρά. Γι' αυτό η κυβέρνηση περιμένει το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο να ανοίξει πρώτο τα χαρτιά του, μετά την κρίσιμη αυριανή συνεδρίαση του διοικητικού του συμβουλίου. Οι πληροφορίες, ωστόσο, αναφέρουν ότι αύριο το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο δεν θα ξεκαθαρίσει τη θέση του σχετικά με τη συμμετοχή του στο ελληνικό πρόγραμμα.

k.rompotis@realnews.gr

η άποψη
του **ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ**
ΡΟΜΠΟΤΗ

«Μύρισε» καλοκαίρι

ΟΛΕΣ ΟΙ ΠΛΕΥΡΕΣ που εμπλέκονται στη διαπραγμάτευση για το ελληνικό πρόγραμμα προσαρμογής εύχονται, στο παρασκήνιο, να υπάρξει γρήγορα μια συμφωνία. Στο παρασκήνιο, όμως, βάζουν εμπόδια, προκαλούν καθυστερήσεις και υπονομεύουν ένα τέτοιο ενδεχόμενο.

Το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο δεν ανοίγει τα χαρτιά του και δεν αποκαλύπτει αν θα συνεχίσει να χρηματοδοτεί την Ελλάδα. Οι αξιωματικοί του τηρούν στάση αναμονής, καθώς περιμένουν να δουν πώς θα λειτουργήσει το Ταμείο στην εποχή Τραμπ. Οι ευρωπαϊκοί θεσμοί, το Eurogroup, ο ESM και η Κομισιόν, εργάζονται για να υπάρξει μια λύση πριν ανοίξει ο εκλογικός κύκλος στη Γηραιά Ηπειρο, αλλά τον τελευταίο λόγο στις αποφάσεις τους θα έχει, ως είθισται, ο Βόλφγκανγκ Σόιμπλε. Και αρκετοί αναλυτές εκτιμούν ότι ο Γερμανός υπουργός Οικονομικών φλερτάρει με την

ιδέα να μην κλείσει σύντομα το ελληνικό ζήτημα. Να παραμείνει ανοικτό κατά τη διάρκεια της προεκλογικής περιόδου στη Γερμανία, ώστε να χρησιμοποιεί την απειλή του Grexit για να ενισχύει το προφίλ του. Η Αθήνα γνωρίζει ότι για να υπάρξει συμφωνία με την τρόικα θα πρέπει να πει «ναι» σε επώδυνα μέτρα που θα δοκιμάσουν τις αντοχές της κυβερνητικής πλειοψηφίας και ως εκ τούτου δεν ανησυχεί ιδιαίτερα για τον χρόνο που κυλά. Η μόνη εξέλιξη που θα μπορούσε να λειτουργήσει ως καταλύτης για να καταλήξουν σε συμφωνία Ελλάδα και δανειστές είναι η απειλή χρεοκοπίας της χώρας μας, την οποία απεύχονται όλες οι εμπλεκόμενες πλευρές. Αυτή η απειλή, όμως, θα αρχίσει να αναδύεται στις αρχές του καλοκαιριού και αν μέχρι τότε παραμείνει ανοικτή η διαπραγμάτευση, η ελληνική οικονομία θα υποστεί καίρια πλήγματα.

ΟΙ ΚΥΡΙΕΣ συντάξεις και συγκεκριμένα η «προσωπική διαφορά» αναμένεται να μπουν στον «κόφτη» για τα μέτρα από το 2019 και μετά

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΣ επικρατεί στο οικονομικό επιτελείο για το αν θα υπάρξει από την πλευρά των δανειστών σαφής δέσμευση για τα μεσοπρόθεσμα μέτρα ελάφρυνσης του ελληνικού χρέους

ΤΟ ΘΕΜΑ

Του **ΠΑΝΑΓΗ ΓΑΛΙΑΤΣΑΤΟΥ**
p.galiatsatos@realnews.gr

■ **ΕΝΩ ΞΕΔΙΠΛΩΝΕΤΑΙ** η προεκλογική περίοδος στη Γερμανία, η Ελλάδα έχει ξαναμπει για τα καλά στο ραντάρ της δημόσιας συζήτησης. Αυτό δεν είναι καλό. Γιατί η συζήτηση διεξάγεται με τους όρους του **Βόλφγκανγκ Σόιμπλε**, δηλαδή με επίκεντρο το Grexit και με ανοικτό το ενδεχόμενο το ζήτημα της εξόδου ή όχι της Ελλάδας από την ευρωζώνη να γίνει κεντρικό θέμα της προεκλογικής εκστρατείας.

Αυτό ανησυχεί τους Σοσιαλδημοκράτες. Οπως αποκάλυψε η οικονομική εφημερίδα «Handelsblatt», μια από τις τελευταίες ενέργειες του **Ζίγκμαρ Γκάμπριελ** ως αντικαγκελάρου και υπουργού Οικονομικών ήταν να στείλει μια επιστολή στην καγκελάρια **Αγκελα Μέρκελ**, με την οποία εξέφραζε την αντίθεσή του στη σκληρή γραμμή Σόιμπλε, σημειώνει την υποψία ότι ο Γερμανός ΥΠΟΙΚ ωθεί την Ελλάδα, όπως το καλοκαίρι του 2015, προς την έξοδο από την ευρωζώνη και πρότείνει έναν συμβιβασμό: Ναι μεν πρωτογενή πλεονάσματα της τάξης του 3,5% του ΑΕΠ, αλλά για τα επόμενα τρία χρόνια και όχι για δέκα, όπως θέλει ο Σόιμπλε.

Η Μέρκελ αντέδρασε στην επιστολή Γκάμπριελ με τον τρόπο που αντιδρά όταν της ανοίγει συζήτηση για τη διαπραγμάτευση ο **Αλέξης Τσίπρας**: Παρέπεμψε την επιστολή του στον Σόιμπλε. Δύο εβδομάδες αργότερα, ο Γκάμπριελ έλαβε απαντητική επιστολή από τον Γερμανό ΥΠΟΙΚ, στην οποία ο Σόιμπλε απέρριπτε ως αντιπαραγωγικές τις προτάσεις Γκάμπριελ, τόνιζε ότι όσο περισσότερο μειώνεται το πρωτογενές πλεόνασμα, τόσο μεγαλώνει η ανάγκη για ελάφρυνση του χρέους και ότι πρωτογενές πλεόνασμα 3,5% μόνο για τρία και όχι για δέκα χρόνια θα ανέβαζε τις χρηματοδοτικές ανάγκες της Ελλάδας στα 100 δισ. ευρώ.

Αιχμές από τον Σνάιντερ

Σύμφωνα με την εφημερίδα, το περιβάλλον Γκάμπριελ ανησυχεί ότι η κατάσταση διολισθαίνει σε μια αναθέρμανση της κρίσης του Ιουνίου του 2015 και εικάζει ότι «ο υπουργός Οικονομικών έχει άλλα κίνητρα, δηλαδή τραβά σκόπιμα σε μακροί σε διαπραγματεύσεις για να επιτύχει αυτό που επεδίωκε τον Ιούνιο του 2015, την έξοδο της Ελλάδας από την ευρωζώνη». Παρά το γεγονός, μάλιστα, ότι η καγκελάρια Μέρκελ με τον χειρισμό της επιστολής έδειξε ότι είναι αποφασισμένη να μην εμπλακεί σε αυτήν την αντιπαράθεση, οι Σοσιαλδημοκράτες έδειξαν ότι θα επιμεινούν. Στην υπόθεση επανήλθε ο κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος του κόμματος **Κάρστεν Σνάιντερ**, ο οποίος σε ερώτηση προς την καγκελάρια ζητούσε να μάθει αν ο Σόιμπλε έχει το πράσινο φως από την καγκελάρια Μέρκελ. «Αν ο Βόλφγκανγκ Σόιμπλε θέλει να ξαναρίξει την ευρωζώνη σε μια διένεξη για το Grexit, όπως το έκανε και πριν από δύο χρόνια, περιμένω από την καγκελάρια μια σαφή διευκρίνιση αν υποστηρίζει αυτή τη θέση», ήταν το ερώτημα που έθεσε ο Σνάιντερ, για να εισπράξει μια απάντηση από τον κυβερνη-

«Καμπανάκι» από τον αντικαγκελάρια Ζίγκμαρ Γκάμπριελ σε Μέρκελ και Σόιμπλε

Το ελληνικό πρόγραμμα διχάζει το Βερολίνο

τικό εκπρόσωπο **Στέφαν Ζάιμπερτ** που δεν έλεγε απολύτως τίποτε. «Η θέση μας δεν έχει αλλάξει καθόλου», ήταν η απάντηση του Ζάιμπερτ. Οι Σοσιαλδημοκράτες κάθονται σε αναμμένα κάρβουνα. Ξέρουν πάρα πολύ καλά γιατί επιμένουν και ανησυχούν. Την περασμένη εβδομάδα το SPD σκαρφάλωσε στο 28% στις δημοσκοπήσεις, δηλαδή στο υψηλότερο ποσοστό που έχει καταγράψει από το 2013. Η διαφορά που χωρίζει τους Σοσιαλδημοκράτες από το κόμμα της Μέρκελ είναι μόνον έξι μονάδες. Τυχόν ανάδειξη του ελληνικού ζητήματος σε κεντρικό θέμα της προεκλογικής εκστρατείας, ωστόσο, με τον Σόιμπλε και τους Χριστιανοδημοκράτες να παίρνουν ανοικτά θέση υπέρ του Grexit, θα μπορούσε να τα ανατρέψει όλα αυτά. Ως πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, ο **Μάρτιν Σουλτς** έχει εκτεθεί υπέρ της Ελλάδας και υπέρ της βοήθειας προς την Ελλάδα, θέση που είναι εξαιρετικά αντιδημοφιλής στη Γερμανία. Ο Γερμανός ψηφοφόρος, ανεξαρτήτως του τι ψηφίζει, δεν θέλει να ακούει για βοήθεια στην Ελλάδα και είναι ενδεικτικό πόσο δυσκολεύει τα πράγματα για τους Σοσιαλδημοκράτες ότι ο Γκάμπριελ δεν τόλμησε να αντιπαθεί δημόσια στη μεθόδευση Σόιμπλε για Grexit το καλοκαίρι του 2015, αν και είχε ενημερωθεί. Σε περίπτωση, λοιπόν, που το ΔΝΤ αποφασίσει να μη συμμετάσχει στο τρίτο πρόγραμμα και τεθεί ανοικτά ζήτημα ενός νέου προγράμματος, οι Σοσιαλδημοκράτες θα βρεθούν σε πολύ δύσκολη θέση αν ο Σόιμπλε πάρει θέση υπέρ του Grexit, πόσο μάλλον αν, όπως υποπεύονται, το κάνει σημαία για τις βουλευτικές εκλογές του ερχόμενου Σεπτεμβρίου.

Η Μέρκελ θα προτιμούσε να μην ανοίξει θέμα Grexit στην προεκλογική εκστρατεία και στο υπουργείο Οικονομικών αναζητούν εναλλακτικές

Ο Σόιμπλε και η Μέρκελ, από την πλευρά τους, γνωρίζουν ότι το εγχείρημα αυτό ενέχει κινδύνους, με σημαντικότερο να καρπωθεί τα οφέλη από μια δημόσια συζήτηση για την Ελλάδα και το Grexit όχι η Χριστιανοδημοκρατία (ανεξαρτήτως του πόσο σκληρή στάση θα υιοθετήσει), αλλά οι Φιλελεύθεροι και το ακροδεξιό AfD, που είχαν υιοθετήσει αυτή τη θέση εξαρχής.

Αν και η καλά πληροφορημένη εφημερίδα «Bild» πιθανολογεί ότι το θέμα της εξόδου της Ελλάδας από το ευρώ θα μπει στο τραπέζι από τους Χριστιανοδημοκράτες, η Μέρκελ θα προτιμούσε να μην ανοίξει τέτοιο θέμα στην προεκλογική εκστρατεία και στο υπουργείο Οικονομικών αναζητούν εναλλακτικές λύσεις, όπως τη χρεοκοπία της Ελλάδας εντός του ευρώ. Ενα είναι βέβαιο: Οτι ένα τέταρτο μνημόνιο, για το οποίο γίνεται πολύς λόγος στην ελληνική πολιτική συζήτηση, δεν υπάρχει στην αντίστοιχη γερμανική ούτε ως η λιγότερο πιθανή εναλλακτική λύση.

Grexit

Το περιβάλλον Γκάμπριελ ανησυχεί ότι η κατάσταση διολισθαίνει σε μια αναθέρμανση της κρίσης του Ιουνίου του 2015 και εικάζει ότι «ο υπουργός Οικονομικών έχει άλλα κίνητρα, δηλαδή τραβά σκόπιμα σε μακροί σε διαπραγματεύσεις για να επιτύχει αυτό που επεδίωκε τον Ιούνιο του 2015, την έξοδο της Ελλάδας από την ευρωζώνη»

